

Pilotný projekt EÚ v Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku

1 Čo je projekt HERO?

HERO je pilotný projekt EÚ financovaný Európskym parlamentom a realizovaný Európskou komisiou (EK) a Rozvojovou bankou Rady Európy (CEB). Cieľom projektu je otestovať inovatívny model sociálneho investovania, ktorý rieši sociálno-ekonomické vylúčenie znevýhodnených ľudí, ako napr. marginalizovaných Rómov.

HERO využíva mnohostranný prístup, súčasťou ktorého sú zásahy vo viacerých integračných oblastiach, podporuje prístup k mikropôžičkám a budovanie schopností formou školení, koučingu a mentorských služieb s cieľom podporiť prístup k bývaniu, zamestnaniu a vzdelávaniu. Projekt bude využívať sociálne inovácie na posilnenie postavenia rómskych komunít a na podporu rozvoja vedeného komunitou.

HERO sa zameriava na marginalizované rómske rodiny, ktoré zvyčajne bývajú v neregulovaných osadách na okraji obývaných oblastí a majú problém získať dostupné bývanie a príležitosť zamestnať sa a zabezpečiť si príjem. Projekt HERO sa bude realizovať vo vybraných obciach v Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku v období rokov 2022 až 2024 s cieľom vypracovať model, ktorý by bol následne použiteľný v celej Európe. Rozpočet projektu HERO predstavuje približne 3 milióny eur.

2 Prečo pilotný projekt HERO?

Veľké množstvo Rómov naďalej čelí najvyššej miere chudoby a sociálneho vylúčenia. Rámec EÚ pre začleňovanie Rómov zavedený v roku 2011 a súvisiace národné stratégie integrácie Rómov neprinesli podstatné zlepšenie v oblasti bývania, zamestnanosti, vzdelávania a zdravia. Zhoršujúcu sa situáciu ešte znásobil vplyv pandémie koronavírusu a následná hospodárska a sociálna kríza, ktorá neúmerne zasiahla rómske komunity a ešte viac prehĺbila ich chudobu a biedu.

Nedávne hodnotenia preukázali nedostatočné využívanie dostupných nástrojov financovania na podporu národných strategických plánov, čo možno pripísať klesajúcemu politickému záväzku, ale aj problémom so získavaním týchto finančných prostriedkov. Tiež sa nedostatočne využívali inovatívne nástroje, ako napr. finančné nástroje (pôžičky, záruky) na podporu sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných rómskych komunít.

Programy Viacročného finančného rámca poskytujú príležitosť na pilotné testovanie inovatívnych prístupov zameraných na dosah, ktoré by sa následne mohli rozšíriť v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov a programu InvestEU. Komisia sa tiež vo svojom novom Strategickom rámci EÚ pre Rómov zaviazala rozšíriť priamu podporu iniciatív zameraných na sociálne inovácie v oblasti začleňovania Rómov. Pilotný projekt HERO sa preto zameriava na testovanie horizontálneho a štrukturálneho prístupu k riešeniu nedostupnosti bývania a podpore súdržného sociálno-ekonomického rozvoja so zameraním na marginalizovaných Rómov.

Projekt HERO pomôže:

- Znevýhodneným ľuďom, ako napr. marginalizovaným Rómom, ktorí žijú v neregulovaných osadách na okrajoch obcí a ktorí majú problém získať príjem alebo možnosť zárobkovej činnosti
- Miestnym orgánom verejnej správy, ktoré navrhujú, financujú a realizujú opatrenia sociálnej inklúzie a poskytujú sociálne služby miestnej komunite
- Finančným sprostredkovateľom a subjektom sociálneho vplyvu

V strednodobom až dlhodobom horizonte bude projekt HERO prínosom nielen pre Rómov podporených v rámci projektu, ale aj pre všetkých obyvateľov dotknutých obcí.

3 Kde sa bude projekt HERO realizovať?

Projekt HERO sa plánuje realizovať v dvoch až šiestich vybraných obciach v každej krajine, ktoré sa projektu zúčastňujú – Bulharsko, Rumunsko a Slovensko. Prednosť dostanú malé a stredné obce (10 000 – 50 000 obyvateľov), v ktorých žije minimálne 10% rómskych obyvateľov a v ktorých:

- miestne orgány sú ochotné podporiť začlenenie miestnych Rómov, najmä poskytnutím pozemkov a infraštruktúry (prístupové cesty, inžinierske siete, kanalizácia atď.),
- miestne orgány sú ochotné sa zapojiť do projektu HERO a vyčleniť naň zdroje,
- Rómska komunita má záujem aktívne sa zapojiť do projektu,
- vzťahy medzi väčšinovým obyvateľstvom a rómskou komunitou nie sú prekážkou,
- miestne zainteresované strany a inštitúcie, ako napr. školy, cirkev, a podobne, sú ochotné zapojiť sa do projektu a podporiť ho,
- miestna ekonomika ponúka potenciál na pracovné príležitosti.

Na Slovensku bude projekt HERO realizovať Slovenská sporiteľňa a.s. v spolupráci s Projektom Dom.ov. v nasledovných obciach:

1. Dobšiná (okres Rožňava)
2. Jelšava (okres Revúca)
3. Kamenná Poruba (okres Vranov nad Topľou)
4. Podhorany (okres Kežmarok)
5. Rudňany (okres Spišská Nová Ves)

PARTNERI

Pilotný projekt EÚ v Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku

4 Metodické kroky projektu HERO

V každej obci bude postup realizácie projektu HERO nasledovný:

- Výber realizačného konzorcia pozostávajúceho z jednej finančnej inštitúcie a aspoň jednej mimovládnej organizácie
- Vytvorenie miestnej „pracovnej skupiny“ pozostávajúcej z kľúčových miestnych zainteresovaných strán a konečných príjemcov pomoci
- Príjemcovia pomoci v rámci projektu absolvujú školenie finančnej gramotnosti, školenia v oblasti zamestnania a tiež vysvetlenie plánu ročného sporenia
- Odborníci na sociálne inovácie pomôžu s realizáciou inovatívnych riešení, ktorých cieľom je vytvoriť príležitosti na zárobkovú činnosť a podporiť rozvoj vedený komunitou
- Príjemcovia mikropôžičiek si kúpia materiál na svojpomocnú výstavbu, prípadne zlepšenie bývania
- Miestne orgány poskytnú pozemky a prístup k inžinierskym sieťam a miestnej infraštruktúre
- Príjemcom bude poskytnutá podpora pri získavaní stavebných povolení, povolení na bývanie a ďalších potrebných dokumentov.

PARTNERI

